

SPIS TREŚCI

WSTĘP vii

Jak umierać? Nauka Sokratesa xii
Umrzeć z uśmiechem na ustach xviii
Pisanie o zmarłych filozofach xxv

MNIEJ WIĘCEJ 190 ZMARŁYCH FILOZOFÓW I

Presokratycy, filozofowie przyrody, mędracy i sofiści

Tales 5 • Solon 6 • Chilon 6 • Periander 7 • Epimenides 7 •
Anaksymander 8 • Pitagoras 8 • Timycha 11 • Heraklit 12 • Ajschylos 13 •
Anaksagoras 14 • Parmenides 14 • Zenon z Elei 15 • Empedokles 16 •
Archelaos 18 • Protagoras 18 • Demokryt 20 • Prodikos 21

Platonicy, cyrenaicy, arystotelicy i cynicy

Platon 25 • Speuzyp 26 • Ksenokrates 26 • Arkesilaos 27 • Karneades 27 •
Hegezjasz 28 • Arystoteles 28 • Teofrast 30 • Straton 31 • Likon 31 •
Demetrios 31 • Antystenes 31 • Diogenes 32 • Krates z Teb 34 •
Hipparchia 35 • Metrokles 35 • Menippos 36

Sceptycy, stoicy i epikurejczycy

Anaksarchos 41 • Pirron 41 • Zenon z Kition 43 • Aryston 44 •
Dionizos 45 • Kleantes 45 • Chryzyp 46 • Epikur 47 • Lukrecjusz 50

Klasyccy filozofowie chińscy

Konfucjusz 57 • Laozi 59 • Mozi 59 • Mencjusz 60 • Zhuangzi 61 •
Han Fei 65 • Zen i sztuka umierania 66

Rzymianie (poważni i zabawni) oraz neoplatonicy

Cyceron 71 • Seneca 72 • Petroniusz 75 • Epiktet 76 •
Polemo z Laodycei 78 • Peregrinos Proteus 78 • Marek Aureliusz 79 •
Plotyn 80 • Hypatia 82

Śmierci chrześcijańskich świętych

Św. Paweł 87 • Orygenes 89 • Św. Antoni 91 • Św. Grzegorz z Nyssy 94 •
Św. Augustyn 95 • Boecjusz 98

Filozofowie średniowieczni: chrześcijańscy, islamscy i żydowscy

Św. Beda Wielebny 103 • Jan Szkot Eriugena 103 • Al-Farabi 105 •
Awicenna 106 • Św. Anzelm 108 • Awicebron 109 • Pierre Abelard 110 •
Awerroes 112 • Mojżesz Majmonides 113 • Shahab al-din Suhrawardi 114

Filozofia łacińskiego średniowiecza

Albert Wielki 117 • Św. Tomasz z Akwinu 117 • Św. Bonawentura 119 •
Ramon Llull 120 • Siger z Brabancji 121 • Jan Duns Szkot 122 •
William z Ockham 123

Renesans, reformacja i rewolucja naukowa

Marsilio Ficino 127 • Pico della Mirandola 128 •
Machiavelli 128 • Erazm z Rotterdamu 130 •
Św. Thomas More 131 • Luter 132 • Kopernik 133 •
Tycho Brahe 134 • Petrus Ramus 135 • Montaigne 136 •
Giordano Bruno 139 • Galileo Galilei 140 • Bacon 141 •
Campanella 142

Racjoniści (zwolennicy i przeciwnicy materializmu), empyryści i odszczepieńcy religijni

Grotius 145 • Hobbes 145 • Kartezjusz 147 •
Elżbieta Czeska 149 • Gassendi 151 •
La Rochefoucauld 152 • Pascal 153 •
Geulincx 155 • Anne Conway 156 • Locke 157 •
Damaris Cudworth 160 • Spinoza 161 •
Malebranche 165 • Leibniz 166 •
Vico 167 • Cooper 168 •
John Toland 169 • Berkeley 170

Philosophes, materialiści i sentymentalisci

Montesquieu 175 • Voltaire 176 •
Radicanti di Passerano 178 •
Madame du Châtelet 181 •
La Mettrie 182 • Hume 183 •
Rousseau 185 • Diderot 188

Wielu Niemców i kilku innych

Winckelmann 193 • Kant 193 •
Burke 196 • Wallstonecraft 196 •
Condorcet 198 • Bentham 198 • Goethe 200 •
Schiller 201 • Fichte 201 • Hegel 202 • Hölderlin 204 •
Schelling 205 • Novalis 206 • Kleist 208 • Schopenhauer 208 •
Heine 211 • Feuerbach 211 • Stirner 212

Mistrzowie podejrzeń i kilku niepodejrzliwych Amerykanów

Emerson 217 • Thoreau 218 • Mill 218 • Darwin 219 •
Kierkegaard 220 • Marks 222 • James 223 • Nietzsche 225 •
Freud 228 • Bergson 229 • Dewey 230

Długi XX wiek (I): filozofia czasu wojny

Husserl 235 • Santayana 235 • Croce 237 •
Gentile 238 • Gramsci 238 • Russell 239 •
Schlick 240 • Lukács 242 • Rosenzweig 243 •
Wittgenstein 244 • Heidegger 246 • Carnap 249 •
Edith Stein 250 • Benjamin 251

Długi XX wiek (II): analitycy, przedstawiciele filozofii kontynentalnej, kilku niedobitków oraz doświadczenia bliskości śmierci

Gadamer 257 • Lacan 258 • Adorno 260 •
Levinas 262 • Sartre 265 • de Beauvoir 267 •
Arendt 268 • Merleau-Ponty 270 •
Quine 272 • Simone Weil 272 • Ayer 274 •
Camus 277 • Ricoeur 278 • Barthes 278 •
Davidson 278 • Althusser 280 • Rawls 282 •
Lyotard 283 • Fanon 284 • Deleuze 286 •
Foucault 287 • Baudrillard 289 • Derrida 290 •
Debord 293 • Janicaud 293 • Critchley 294

POSŁOWIE

Być stworzeniem 295

SZCZEGÓŁY GEOGRAFICZNE I PODZIĘKOWANIA 298

BIBLIOGRAFIA

Źródła ogólne 301 • Bibliografia 302
Przypisy tłumacza 313

Arystoteles popełnił samobójstwo za pomocą akonitu. Heraklit udusił się w krowim łajnie, Jeremy Bentham kazał się wypchać i wystawić na publiczny widok w University College London.

Księga zmarłych filozofów zestawia żywoty i śmierci blisko dwustu myślicieli, od starożytności po współczesność. Ta przenikliwie inteligentna i bardzo zabawna kompilacja jest zarówno zajmującym wprowadzeniem do historii filozofii, jak i afirmującym życie dociekaniem możliwości i sensu ludzkiego szczęścia.

SIMON CRITCHLEY jest profesorem i kierownikiem katedry filozofii w New School for Social Research w Nowym Jorku. Jest autorem wielu książek, min. wydanych ostatnio *On Heidegger's Being and Time* i *Infinitely Demanding*. *Księgę Zmarłych Filozofów* napisał podczas stypendium w Getty Research Institute – jak podkreśla – na wzgórzu, z którego roztaczał się widok na Los Angeles.

„Critchley ma lekkie pióro i zwinną myśl. Jego szyderczy ponury humor przywodzi na myśl Hamleta monologującego z czaszką”.

„INDEPENDENT”

„Według autora tej nadzwyczaj przyjemnej książki ateści i materialści schodzili z tego padołu bodaj z takim samym spokojem, jak ci, którzy autentycznie wierzyli. Critchley uważa, iż nie uda nam się odpowiednio czy spokojnie żyć, jeśli nie zaakceptujemy naszej skończoności, i że współcześnie szukamy materialistycznych rozrywek odrywających nas od samej myśli o śmierci”.

„INDEPENDENT ON SUNDAY”

„Temat trudny, ale książka napisana ze zniewalającą lekkością i wyczuciem biograficznego szczegółu”.

„THE PHILOSOPHERS' MAGAZINE”

„Prowokacyjna i absorbująca zachęta do zastanowienia się nad ludzką kondycją i nad tym, co filozofia może, a czego nie może zrobić, by ją objaśnić”.